

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2019-12-20
Besvaras senast
2020-01-03

Till infrastrukturminister Tomas Eneroth (S)

2019/20:692 Trafikverkets nedprioritering av jordbruksmark

Ianspråktagande av jordbruksmark för bebyggelse eller asfaltering innebär att bördig åkermark försvinner och inte kan återskapas. Trafikleder som ringlar fram över jordbruksbygderna tar en del av vår potential för livsmedelsproduktion.

I miljöbalken 3 kap. 4 § föreskrivs att ”brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk”.

I april 2017 presenterade Jordbruksverket en rapport som visade att exploateringen av jordbruksmark fortsätter som tidigare.

Trots rapporter om bristande livsmedelssäkerhet och tillkomsten av den nationella livsmedelsstrategin fortsätter Trafikverket att planera motorleder över jordbruksmark. Ett exempel är omdirigeringen av E22 på en sträcka genom Blekinge med en längd av cirka 15 km, varav 8 km på den bästa åkermarken i hela regionen (klass 10-åker som aldrig behöver bevattnas). Uppemot 100 hektar åkermark berörs. I detta fall baserar sig planerna på en gammal förstudie från 2007 som tillkom innan livsmedelsstrategin antogs. Synpunkter från berörda markägare har inte beaktats över huvud taget.

I detta aktuella fall finns alternativet att i stället bygga vägen över skogsmark och lågproducerande mark, vilket skulle innebära en förlängning med cirka 0,5 km samtidigt som en trafikplats skulle kunna sparas in. Ändå tycks inte Trafikverket anse att en alternativ sträckning skulle innebära att behovet av en vägomläggning tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt i miljöbalkens mening. Det är då befogat att fråga sig när – om någonsin – bestämmelsen i MB 3 kap. 4 § ska tillämpas.

I en interpellation till infrastrukturminister Thomas Eneroth den 5 december 2017 har jag tidigare aktualiserat frågan. Tyvärr ledde denna diskussion i kammaren inte till någon förändring i regeringens eller Trafikverkets hållning i fråga om jordbruksmark.

Under det senaste åren har det avkunnats prejudicerande domar som stärker

skyddet av jordbruksmarken.

Den europeiska landskapskonventionen, som Sverige har anslutit sig till, anger att högproduktiv åkermark inte ska bebyggas samt att närboendes och allmänhetens ställningstaganden ska tas på allvar likaväl som tjänstemän och experter.

Med anledning av detta vill jag ställa följande fråga till infrastrukturminister Tomas Eneroth:

Vad tänker ministern och regeringen göra, mot bakgrund av livsmedelsstrategin, den europeiska landskapskonventionen samt relevanta prejudicerande domar, för att tillse att Trafikverket skonar skyddsvärd åkermark?

.....

Magnus Oscarsson (KD)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander